

Veřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.

V Brně dne 15. dubna 2014
Sp. zn.: 2005/2014/VOP/PPO

Vážený pane Patero,

odpovídám na Vaše podání ze dne 28. března 2014, v němž namítáte **diskriminaci z důvodu pohlaví v oblasti „porozvodové výchovy“ a nesprávný úřední postup** blíže nespecifikovaných orgánů státní správy.

Podle zákona o veřejném ochránci práv je mým úkolem ochrana osob **před nezákonným či jinak nesprávným jednáním nebo nečinností správních úřadů a institucí při výkonu státní správy** (např. stavebních úřadů, katastrálních úřadů, finančních úřadů, úřadů práce, ale také ministerstev) a dále **ochrana práv osob omezených na svobodě a ochrana osob před diskriminací**. Působnost v těchto věcech není svěřena ani Kanceláři veřejného ochránce práv, ani oddělení rovného zacházení, nýbrž výhradně ochránci.

Máte jistě pravdu, že jsem se po svém zvolení v médiích vyjádřila, že jde o „novou agendu“. Musím však doplnit, že jsem tímto výrokem myslela skutečnost, že se o novou agendu jedná **výhradně v mém případě**. Zákonodárce totiž svěřil ochránci úkol potírat nerovné zacházení již v roce 2009, **tedy po uplynutí dvou let, co mi vypršel mandát zástupkyně ochránce**. V období svého prvního působení po boku JUDr. Otakara Motejla jsem tak neměla možnost se s ní blíže seznámit a rozvinout ji. Dnes se již jedná o tradiční agendu ombudsmana, v jejímž rámci byly šetřeny stovky podnětů a zjednána náprava v desítkách případů diskriminace. Na práci svých předchůdců plynne navážu.

Dovolte prosím, abych se nyní stručně věnovala zákazu diskriminace. **Zákaz diskriminace** vyplývá z ustanovení čl. 1 a čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), podle nichž jsou si lidé rovni v důstojnosti a právech, a je proto nepřípustné mezi nimi rozlišovat na základě předsudků spojených zejména s pohlavím, rasou, barvou pleti, jazykem, vírou a náboženstvím, politickým či jiným smýšlením, národním nebo sociálním původem, příslušností k národnostní nebo etnické menšině, majetkem nebo rodem. Práva deklarovaná Listinou nachází svou konkretizaci v jednotlivých zákonech. Jedním z těchto zákonů je i antidiskriminační zákon (dále též jako „AntiDZ“).¹ Ten je obecným předpisem právě v oblasti zákazu diskriminace. Mimo něj je zákaz diskriminace upraven ještě zvláštními zákony pro různé oblasti života.²

Antidiskriminační zákon chrání právo na rovné zacházení pouze ve vybraných oblastech.³ **Mezi chráněnými oblastmi není „porozvodová výchova“ ani rodinné**

¹ Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

² Jde například o zákon o ochraně spotřebitele, zákon o zaměstnanosti, zákon o poštovních službách, školský zákon apod.

³ Viz ustanovení § 1 odst. 1 AntiDZ.

vztahy obecně, v kterýchžto oblastech namítáte nerovné zacházení. Naopak působnost antidiskriminačního zákona v rodinných vztazích je výslovně vyloučena.⁴ Antidiskriminační zákon se proto v oblasti „porozvodové výchovy“ neuplatní. Rovné zacházení v oblasti rodinných vztahů neupravuje ani žádný jiný zákon. Ať je tedy Vámi namítané jednání rovné, nebo nerovné, **nejedná se** z pohledu platného práva o **diskriminaci**.

Nyní mi dovolu vyjádřit se k druhé části Vašeho podání. Kromě diskriminace namítáte nesprávné až **protiprávní jednání orgánů státní správy**. Ve svém podání ale **neuvádíte podrobnosti** tohoto jednání. Není proto možné Váš podnět věcně posoudit. **Doplňte prosím** zejména tyto **údaje**: který orgán se namítaného jednání dopustil, kdy k jednání došlo a v čem spočívalo a zda jste byl tímto jednáním dotčen přímo Vy nebo třetí osoba. Pokud nejste osobou přímo dotčenou, je nutné, abyste doplnil souhlas této osoby se šetřením namítaného jednání. V **příloze** tohoto dopisu naleznete **informační letáky**, jež Vám poskytnou bližší informace o problematice diskriminace a podávání podnětů ochránci.

S pozdravem

Mgr. Anna Š a b a t o v á, Ph.D., v. r.
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Jak se obracet na veřejného ochránce práv
Rovné zacházení a ochrana před diskriminací

Vážený pan
Luboš Patera
zmocněnec sdružení Spravedlnost dětem
Rooseveltova 5
160 00 Praha 6

srvts@volny.cz

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

⁴ Ustanovení § 6 odst. 6 AntiDZ. Srov. BOUČKOVÁ, Pavla et. al. *Antidiskriminační zákon. Komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2010, s. 236.